

Utbildningsdepartementet

Skolpaket för höjda kunskaper

Sverige har haft ett av de mest högpresterande och jämlika skolsystemen i världen – dit ska vi nå igen. I budgetpropositionen för år 2020 fortsätter vi investera i skolan med fokus på

- höjda kunskaper,
- stärkt jämlikhet, och
- fler lärare.

Höjda kunskaper – fokus på kunskap och bildning

Fokus i skolan ska vara på kunskap och bildning. Genom utbildningen ska alla elever ges likvärdiga möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Fler lärarassistenter

Lärarbristen är stor. Samtidigt ägnar lärare mycket tid åt arbetsuppgifter som skulle kunna utföras av andra. Lärarassistenter kan avlasta lärarna så att de kan fokusera på undervisningen. För 2019 avsattes 475 miljoner kronor till ett statsbidrag för att huvudmännen ska kunna anställa lärarassistenter som kan avlasta lärare. **Satsningen på lärarassistenter fördubblas, till totalt 1 miljard kronor årligen från och med 2020.**

Systematisk styrdokumentsutveckling

Fokus i alla skolor ska vara på kunskap och bildning. I syfte att stärka skolans kunskapsuppdrag anser regeringen att det är mycket viktigt att skolans styrdokument systematiskt och kontinuerligt utvecklas. Skolverket genomför nu den första större revidering av nuvarande kursplaner på

grundskolenivå och vissa ämnesplaner på gymnasial nivå. Det är viktigt att skolans styrdokument är tydliga för lärare och att Skolverket har möjlighet att systematiskt och kontinuerligt utveckla styrdokumenterna för att stärka skolans kunskapsuppdrag. För att säkerställa en varaktighet i arbetet och i förlängningen **ändamålsenliga styrdokument tillskjuter regeringen 15 miljoner kronor per år till Skolverket.**

Ämnesbetyg i gymnasieskolan

Om Sverige ska återta sin position som ett av världens mest högpresterande och jämlika skolsystem behöver betygen spegla faktiska kunskaper, främja lärande och uppmuntra elever att anstränga sig. För att hantera bristerna med dagens betygssystem tillsatte regeringen under förra mandatperioden en betygsutredning som bl.a. utreder frågan om ämnesbetyg. Att införa ämnesbetyg är emellertid en stor och viktig förändring som kräver noggranna förberedelser och revidering av bl.a. ämnesplaner. Ett sådant arbete bör påbörjas i god tid. Därför **tillför regeringen Skolverket 3 miljoner kronor för 2020 och 20 miljoner kronor årligen för 2021–2023.**

Tekniksprånget och Naturvetenskap och teknik för alla förlängs

Det råder brist på ingenjörer vilket begränsar Sveriges tillväxtpotentialer. Fler ungdomar bör lockas att söka högskolans ingenjörsutbildningar. Tekniksprånget fyller en viktig roll för att stimulera unga kvinnor och män att söka sig till ingenjörsutbildningar inom högskolan. Naturvetenskap och teknik för alla (NTA) är ett koncept som funnits sedan 1997 och som syftar till att genom olika insatser utveckla och stödja lärares lärande och kompetensutveckling inom naturvetenskap, teknik och matematik. Detta för att få bättre kunskapsresultat i dessa ämnen. **Regeringen förlänger Tekniksprånget t.o.m. 2021 och avsätter 15 miljoner kronor per år, vilket är ytterligare 4 miljoner kronor mer per år än 2019. Regeringen föreslår också att satsningen Naturvetenskap och teknik för alla förlängs t.o.m. 2023, vilket innebär att anslaget ökar med 3,5 miljoner per år.**

Läsflyftet förlängs

Läsflyftet syftar till att förbättra elevers läsande, skrivande och lärande genom att stärka och utveckla kvaliteten i undervisningen. Fram till i dag har satsningen nått cirka 35 000 lärare och skolbibliotekarier och cirka 20 000 deltagare i förskolan. I förskolan läggs grunden för barns lärande. Genom att tidigt väcka barns intresse för språk blir barnen bättre förberedda för skol-

starten och sitt fortsatta lärande. Fler förskollärare behöver få verktyg och kompetens att främja barns språkutveckling och läslust. Därför förlängs kompetensutvecklingsinsatsen Läslyftet för personalen i förskolan. **Sedan tidigare är 75 miljoner kronor avsatta för Läslyftet 2020. Regeringen föreslår att Läslyftet tillförs 27 miljoner kronor 2021.**

Stärkt likvärdighet – en jämlik kunskapsskola

Alla elever i landet ska oavsett social bakgrund ges jämlika och jämställda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Därför investerar regeringen i en jämlik kunskapsskola.

Likvärdighetsbidraget förstärks

En förutsättning för en jämlik skola är att resurser fördelas efter elevernas olika förutsättningar och behov – att skolor med större behov även tilldelas mer resurser. Allt större del av de statliga medlen kommer att gå till skolor med störst behov. Nu tar regeringen nästa steg i arbetet för en jämlik kunskapsskola och förstärker det statliga stödet för stärkt likvärdighet ytterligare. **För 2020 uppgår stödet till ca 4,9 miljarder kronor. Året efter, 2021, beräknas bidraget uppgå till hela 6,2 miljarder kronor.**

Digitalisering av nationella prov

Att införa digitala nationella prov fr.o.m. 2022 är en högt prioriterad fråga för regeringen. På uppdrag av regeringen arbetar Skolverket med att utveckla och tillhandahålla digitaliserade prov i grundskolan och på gymnasial nivå. I uppdraget ingår också bl.a. försöksverksamhet med extern bedömning av elevlösningar. Skolverket behöver mer resurser för det komplexa arbetet med digitalisering av nationella prov och bedömningsstöd. **Skolverkets förvaltningsanslag tillförs 16 miljoner kronor för 2020, 22 miljoner kronor för 2021 och 24 miljoner kronor för 2022.**

Studie- och yrkesvägledning - digitala verktyg

Alla elever ska ges goda förutsättningar att göra väl övervägda studie- och yrkesval. För att kunna göra kloka och väl övervägda val är det viktigt att alla elever får tillgång till bra studie- och yrkesvägledning i skolan. Genom nationellt kvalitetssäkrat digitalt verktyg för studie- och yrkesvägledning får vi på plats ett opartiskt, heltäckande och interaktivt digitalt stöd som elever och studie- och yrkesvägledare i hela landet kan ta del av. **Regeringen föreslår därför att 10 miljoner kronor avsätts årligen 2020–2023 för arbetet med digitala verktyg för studie- och yrkesvägledning.**

Fler karriärtjänster i utanförskapsområden

För att eleverna ska nå goda studieresultat är det av stor vikt att de möter skickliga och engagerade lärare med höga förväntningar på var och en. Regeringen anser att ett nytt, samlat bidrag för karriärsteg för förstelärare bör inrättas, där en del av medlen viktas så att förstelärare på skolor med svåra förutsättningar ges ett statligt lönetillägg på 10 000 kronor i månaden. Detta innebär att fler karriärtjänster kan inrättas i utanförskapsområden samtidigt som statsbidragen på utbildningsområdet blir färre och enklare, vilket i sin tur innebär en minskning av huvudmännens administrativa börda.

Fler behöriga lärare och ett attraktivt läraryrke

Alla barn och elever ska få möta kunniga och kompetenta lärare, oavsett skolform eller var i landet man bor. Bristen på behöriga lärare och förskollärare kan komma att uppgå till 81 000 år 2031. Situationen kräver att regeringen fortsätter arbetet för fler kompetenta lärare. Det handlar om breda insatser för att

- få fler att påbörja och examineras från lärarutbildningarna,
- höja kvaliteten i lärarutbildningarna,
- få fler obehöriga lärare att bli behöriga, samt att
- hålla kvaliteten i undervisningen trots att det råder lärarbrist, bl.a. genom att stödja anställning av fler lärarassistenter som kan avlasta lärare.

Professionsprogram inrättas

En förutsättning för att stärka läraryrkets attraktionskraft och skolledares pedagogiska ledarskap är att lärares, förskollärares och skolledares professionella utveckling kan säkras genom hela yrkeslivet. Därför inrättar regeringen nu steg för steg, ett nationellt professionsprogram för lärare och skolledare. Professionsprogrammet ska ge en nationellt sammanhållen struktur för att utveckla kompetens, erkänna kompetens och använda kompetens. Programmet kommer att bygga vidare på stora statliga kompetensutvecklingsinsatserna, som Lärarlyftet II och de nationella skolutvecklingsprogrammen. **För inrättandet av ett professionsprogram avsätts 20 miljoner kronor 2021 och för kommande år 30 miljoner kronor.**

Läraryftet förlängs

Läraryftet II, som syftar till utökad behörighet för lärare som undervisar i ämnen de saknar behörighet för, förlängs och öppnas för att fler lärargrupper ska beredas möjlighet att delta. För att fler elever ska få undervisning av behöriga lärare föreslår regeringen att satsningen Läraryftet II ska förlängas under perioden 2020–2025. **För detta avser regeringen att satsa 135 miljoner kronor per år 2020–2025.**

Specialpedagogik för lärande förlängs och utvidgas

Tidiga stödinsatser och en skola som möter varje elev utifrån deras förutsättningar lägger grunden för höga kunskapsresultat och att alla elever lär sig mer. Regeringen vill att den specialpedagogiska kompetensen i skolan stärks. Alla elever som har behov av specialpedagogiskt stöd ska få rätt stöd i tid. För att möta behoven har regeringen bl.a. initierat fortbildningsinsatsen Specialpedagogik för lärande. I budgetpropositionen för 2020 föreslås därför att satsningen dels förlängs, dels vidgas till att även omfatta skolformerna förskola, förskoleklass, gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning. **Det föreslås ytterligare 39 miljoner kronor 2020, satsningen uppgår till 120 miljoner kronor 2021 och 81 miljoner kronor per år 2022 och 2023.**

Fortbildning för rektorer permanentas

Om kunskapsresultaten ska fortsätta att förbättras i svensk skola och alla barn och elever lära sig mer så behövs duktiga skolledare med ett tydligt pedagogiskt ledarskap i förskola, skola och vuxenutbildning. Som en del av regeringens arbete med att stärka kvaliteten och det pedagogiska ledarskapet i skolväsendet **tillförs 20 miljoner kronor per år permanent till fortbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skolväsendet.**

Behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare förlängs

För hög kvalitet i yrkesutbildningarna behövs fler skickliga och behöriga yrkeslärare. Fler verksamma lärare behöver ges möjlighet att kombinera behörighetsgivande yrkeslärarutbildning med arbete som yrkeslärare i skola och vuxenutbildning. Skolverket administrerar ett statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen som det är stor efterfrågan på. **Regeringen förstärker nu statsbidraget med ytterligare 30 miljoner kronor och förlänger satsningen till 2023.**

På väg mot en bättre styrning av skolan

Färre och enklare riktade statsbidrag på utbildningsområdet

Regeringens ambition är betydligt färre och enklare riktade statsbidrag på utbildningsområdet. Inriktningen är att ta bort bidrag, att slå samman bidrag med närliggande syften och att förenkla administrationen kring bidragen.

I denna budgetproposition tas de första stegen i form av ett antal förslag, bl.a. gällande införandet av ett nytt samlat bidrag för karriärsteg för förstelärare, som ersätter nuvarande tre bidrag, samt en minskning av det totala antalet statsbidrag på skolområdet. Vidare avser regeringen att genomföra förenklingar inom förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

Det blir fem statsbidrag färre under 2020.

- Tre bidrag för karriärtjänster blir ett nytt bidrag.
- Lågstadiesatsningen införs i andra satsningar bl.a. likvärdighetsbidraget och statsbidraget för fler lärarassistenter.
- Statsbidraget för kompetensutveckling för yrkeslärare tas bort.
- Statsbidraget för lovsimskola tas bort.

Förstärkning till Skolinspektionen

Skolinspektionen och Skolväsendets överklagandenämnd har upplevt en stor ökning av ärenden att hantera. Det är viktigt med hög kvalitet i hanteringen och korta handläggningstider så att skolor snabbt kan rätta till brister. För att inte hanteringen av ärenden ska gå ut över Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskningar tillförs ytterligare medel. **Skolinspektionen tillförs också medel för utvärdering av läsa, skriva, räkna-garantin. Skolinspektionen tillförs 18 miljoner kronor per år till och med 2022 och 16 miljoner årligen från och med 2023.**

Tabell

Sammanställningarna nedan innehåller en beskrivning av ett urval av förslag i BP 20 inom skolområdet. Beloppen avser satsningar i förhållande till nu gällande budget.

(miljarder kronor)

	2020	2021	2022
Skolpaket för höjda kunskaper			
Förstärkning av likvärdighetsbidraget (Skolkommissionen)	1,39	2,73	2,73
Fördubbling av satsningen på lärarassistenter	0,50	0,50	0,50
Professionsprogram och kompetensutveckling för anställda i skolan	0,22	0,49	0,44
Övriga skolsatsningar	0,13	0,16	0,14
<i>Summa</i>	<i>2,24</i>	<i>3,88</i>	<i>3,81</i>
Färre riktade statsbidrag på skolområdet	-0,99	-1,97	-1,97
Omriktning av ofördelade medel från M/KD-budgeten	-0,75	-1,25	-0,90
Övrig omprioritering inklusive existerande kompetensutveckling som uppgår i professionsprogrammet	-0,39	-0,57	-0,58
<i>Summa</i>	<i>-2,13</i>	<i>-3,79</i>	<i>-3,45</i>
Totalt tillskott	0,11	0,09	0,36